Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2022-01-12

RS 2020–0793

Regionstyrelsen

Motion 2020:59 av Msciwoj Swigon m.fl. (SD) om att införa civilklädda biljettkontrollanter som standard

Föredragande regionråd: Kristoffer Tamsons

Ärendebeskrivning

Motionärerna föreslår att trafiknämnden ska ges i uppdrag att införa civilklädda biljettkontrollanter som standard inom kollektivtrafiken.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

> Motion 2020:59 av Msciwoj Swigon m.fl. (SD) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regionrådsberedningens skrivelse.

Regionrådsberedningens motivering

Regionrådsberedningen instämmer i regiondirektörens tjänsteutlåtande. I övrigt anförs följande.

Kollektivtrafiken utgör en viktig infrastruktur för Stockholmsregionen och bidrar till att minska trafikens klimatpåverkan. Genom den knyts innerstad, förort och glesbefolkade delar av vår region samman. För att kunna erbjuda den service som finns i Stockholms kollektivtrafik i form av tusentals avgångar, en trygg, snygg och ren kollektivtrafik samt utbyggnad av ny kollektivtrafik finansieras den genom bland annat biljettintäkter från resenärer.

Genom att resa i kollektivtrafiken utan att betala för sig tar man från betalande resenärer och reser på andras bekostnad. Det är oacceptabelt. Därför utvecklar SL ständigt arbetet för att motverka och beivra sådana överträdelser. Fuskåkande urholkar kollektivtrafikens ekonomi och riskerar i längden möjligheten att erbjuda en attraktiv trafik för regionens resenärer.

SLs biljettkontrollanters närvaro och synlighet är viktig för att upprätthålla betalningsmoralen samt motverka och beivra fuskåkning, vilket inte minst syntes under början pandemin när biljettkontrollerna tillfällig pausades och fuskåkandet sköt i höjden som följd.

Att biljettkontrollerna genomförs är därför viktigt. Effekterna av biljettkontrollerna kommer av såväl dess synlighet som av de faktiska kontrollerna, vilka tillsammans utgör verktyg för att motverka och beivra fuskåkning. I dag förekommer även civilklädda biljettkontrollanter inom SL-trafiken, men huvudinriktningen är uniformerade biljettkontrollanter.

Arbetet för att motverka och beivra fuskåkning fortsätter utvecklas för att säkra biljettintäkter och för att kunna fortsätta upprätthålla en snygg, trygg, ren och tillgänglig kollektivtrafik.

Beslutsunderlag

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
2. Motion 2020:59 av Msciwoj Swigon m.fl. (SD) om att införa civilklädda biljettkontrollanter som standard
3. Trafiknämndens yttrande den 9 mars 2021

Irene Svenonius

Kristoffer Tamsons

Regionledningskontoret
Viktoria Skog

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-12-17

RS 2020-0793

Regionstyrelsen

Motion 2020:59 av Msciwoj Swigon m.fl. (SD) om att införa civilklädda biljettkontrollanter som standard

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

> Motion 2020:59 av Msciwoj Swigon m.fl. (SD) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Motionärerna föreslår att trafiknämnden ska ges i uppdrag att införa civilklädda biljettkontrollanter som standard inom kollektivtrafiken.

Eftersom biljettkontrollanternas synlighet bidrar till att uppnå en hög betalningsvilja och trygghet för resenärerna, samt med hänsyn till att biljettkontrollanterna även har ett serviceuppdrag som inte kommer kunna genomföras med civil klädsel, anser regionledningskontoret att motionen ska anses besvarad.

Bakgrund

Motionärerna föreslår att regionfullmäktige ska besluta att trafiknämnden ges i uppdrag att införa civilklädda biljettkontrollanter som standard i kollektivtrafiken. I motionen framförs att uniformerade biljettkontrollanter är tydligt synliga, vilket ger resenärer som inte har en giltig biljett möjlighet att undvika biljettkontroll. Eftersom civilklädda biljettkontrollanter är mindre synliga skulle det enligt motionärerna leda till att fler resenärer utan giltig biljett upptäcks samt skapa en osäkerhet för resenärer som åker utan giltig biljett.

Motionen har remitterats till trafiknämnden.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Biljettkontroller i kollektivtrafiken görs med stöd av lagen (1977:67) om tilläggsavgift i kollektiv persontrafik. Enligt lagens 1 § får tilläggsavgift tas ut för en resenär som inte kan uppvisa en giltig biljett.

Trafiknämnden framför i sitt yttrande att biljettkontrollens syfte är att bidra till en hög betalningsvilja i kollektivtrafiken och därmed en god intäktssäkring för att möjliggöra ett resultat i balans. En väsentlig del i att uppnå en hög betalningsvilja är just biljettkontrollanternas synlighet i kollektivtrafiken. I dag förekommer även civilklädda biljettkontrollanter inom SL-trafiken, men huvudinriktningen är uniformerade biljettkontrollanter.

Trafiknämnden anför vidare att genom att synas når biljettkontrollen betydligt fler resenärer än de som faktiskt kontrolleras vilket innebär större positiv påverkan på resenärernas betalningsvilja. Biljettkontrollanternas närvaro bidrar också till trygghet för resenärerna genom att väl synliga befinna sig på alla färdmedel samt på plattformar och stationer. Biljettkontrollanterna har också ett uttalat serviceuppdrag för att hjälpa resenärer där det finns behov.

Eftersom biljettkontrollanternas synlighet bidrar till att uppnå en hög betalningsvilja och trygghet för resenärerna, samt med hänsyn till att biljettkontrollanterna även har ett serviceuppdrag som inte kommer kunna genomföras med civil klädsel, anser regionledningskontoret att motionen ska anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Anne Rundquist
Chefsjurist

Beslutsunderlag

1. Motion 2020:59 av Msciwoj Swigon m.fl. (SD) om att införa civilklädda biljettkontrollanter som standard
2. Trafiknämndens yttrande den 9 mars 2021

Beslutsexpediering

1. Trafiknämnden

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2021-12-17

Region Stockholm

MOTION
2020-10-13

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

Motion av Msciwoj Swigon (SD) m.fl. om att införa civilklädda biljettkontrollanter som standard

Idag genomförs majoriteten av biljettkontrollerna i Region Stockholms kollektivtrafik av uniformerade biljettkontrollanter.

Biljettkontrollanterna är tydligt synliga och har hög igenkänningsfaktor vilket ger individer, som inte har betalat för sin färdbiljett, möjlighet att lättare undvika en biljettkontroll. De fåtal civilklädda kontrollanter som finns idag arbetar främst med att kartlägga omfånget av fuskåkande.

Sidor som direkt uppmanar till betalningsvägran i Stockholms kollektivtrafik, som planka.nu, bekräftar strategin hos systematiska plankare. Det framgår tydligt att igenkänningsfaktorn är hög och att det därmed ges utrymme för att undvika biljettkontroller. På webbsidan skriver man: *”Kontrollanterna arbetar ofta i grupper om åtminstone fem och är oftast lätta att känna igen på långt håll och särskilja från annan SL-personal.”.*

Civilklädda kontrollanter är således mindre iögonfallande, vilket leder till att fler skyldiga åker fast och färre kan undvika en kontroll genom att exempelvis byta vagn eller stiga av. Det skapar även osäkerhet för potentiella plankare, då risken att åka fast ökar när de inte kan identifiera kontrollanterna.

Sverigedemokraterna föreslår Regionfullmäktige besluta:

1. Trafiknämnden ges i uppdrag att införa civilklädda biljettkontrollanter inom kollektivtrafiken som standard.

Msciwoj Swigon (SD) Roland Johansson (SD) Leonid Yurkovskiy (SD)

Region Stockholm
Trafiknämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Nr 3/2021

Sammanträdesdatum
2021-03-09

Datum för justering: 2021-04-07
Datum för anslag: 2021-04-08

Kristoffer Tamsons (M)
Jens Sjöström (S)

---

§ 49

Yttrande över motion 2020:59 av Msciwoj Swigon m.fl. (SD) om att införa civilklädda biljettkontrollanter som standard
(TN 2020-1429)

I ärendet förelåg tjänsteutlåtande daterat den 2 februari 2021 från förvaltningschefen för trafikförvaltningen.

YRKANDE

1. Ordföranden yrkade bifall till förvaltningschefens förslag till beslut.
2. SD-ledamoten yrkade att nämnden ska föreslå att motionen bifalls.

Ordföranden ställde proposition på yrkandena och fann att nämnden beslutade i enlighet med förvaltningschefens förslag till beslut.

BESLUT

Trafiknämnden beslöt följande.

1. Föreliggande förslag till yttrande godkänns och översänds till regionledningskontoret.

RESERATION

SD-ledamoten reserverade sig mot beslutet att inte bifalla förslag i enlighet med motionen.

EXPEDIERAS TILL

Regionledningskontoret

Vid protokollet
Karoline Sandar

Region Stockholm

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-02-02

Ärende
TN 2020-1429

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Fredrik Cavalli-Björkman
08-686 39 04
fredrik.cavalli-bjorkman@sll.se

Trafiknämnden
2021-03-09, punkt 13

Förslag till yttrande över motion av Msciwoj Swigon (SD) m.fl. om att införa civilklädda biljettkontrollanter som standard

Ärendebeskrivning

I motionen 2020:59 föreslår Msciwoj Swigon (SD) m.fl. att införa civilklädda biljettkontrollanter inom kollektivtrafiken som standard.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt motion av Msciwoj Swigon (SD) m.fl. om att införa civilklädda biljettkontrollanter som standard, 2020:59, som inkom till Trafikförvaltningen 23 oktober 2020.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta följande.

1 Föreliggande förslag till yttrande godkänns och översänds till regionstyrelsens förvaltning.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-02-02

Ärende
TN 2020-1429

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Förslag och motivering

Biljettkontrollens syfte är att bidra till en hög betalningsvilja i kollektivtrafiken och därmed en god intäktssäkring för att möjliggöra ett resultat i balans. Utöver detta bidrar även biljettkontrollens närvaro till trygghet för resenärerna genom att väl synliga befinna sig ombord på alla trafikslag samt på plattformar och stationer. De har även ett uttalat serviceuppdrag för att hjälpa resenärer där det finns behov.

En väsentlig del i att uppnå en hög betalningsvilja är just synligheten av biljettkontrollanterna i kollektivtrafiken. Genom att synas når biljettkontrollen betydligt fler resenärer än dem de faktiskt kontrollerar vilket därmed innebär större positiv påverkan på resenärernas betalningsvilja. Uniformen de bär bidrar till synligheten som därmed då även bidrar till en hög betalningsvilja och ökad upplevd trygghet.

Baserat på ovan anser trafikförvaltningen att nuvarande upplägg med uniformerade biljettkontrollanter som standard bibehålls.

David Lagneholm
Förvaltningschef

Fredrik Cavalli-Björkman
Chef Trafikavdelningen

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-02-02

Ärende
TN 2020-1429

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

RS 2020-0793

Motion 2020:59
1 (1)

Region Stockholm

MOTION
2020-10-13

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

Motion av Msciwoj Swigon (SD) m.fl. om att införa civilklädda biljettkontrollanter som standard

Idag genomförs majoriteten av biljettkontrollerna i Region Stockholms kollektivtrafik av uniformerade biljettkontrollanter.

Biljettkontrollanterna är tydligt synliga och har hög igenkänningsfaktor vilket ger individer, som inte har betalat för sin färdbiljett, möjlighet att lättare undvika en biljettkontroll. De fåtal civilklädda kontrollanter som finns idag arbetar främst med att kartlägga omfånget av fuskåkande.

Sidor som direkt uppmanar till betalningsvägran i Stockholms kollektivtrafik, som planka.nu, bekräftar strategin hos systematiska plankare. Det framgår tydligt att igenkänningsfaktorn är hög och att det därmed ges utrymme för att undvika biljettkontroller. På webbsidan skriver man: *"Kontrollanterna arbetar ofta i grupper om åtminstone fem och är oftast lätta att känna igen på långt håll och särskilja från annan SL-personal."*.

Civilklädda kontrollanter är således mindre iögonfallande, vilket leder till att fler skyldiga åker fast och färre kan undvika en kontroll genom att exempelvis byta vagn eller stiga av. Det skapar även osäkerhet för potentiella plankare, då risken att åka fast ökar när de inte kan identifiera kontrollanterna.

Sverigedemokraterna föreslår Regionfullmäktige besluta:

1. Trafiknämnden ges i uppdrag att införa civilklädda biljettkontrollanter inom kollektivtrafiken som standard.

Msciwoj Swigon (SD) Roland Johansson (SD) Leonid Yurkovskiy (SD)